

Chùa Làng Tôi

Tác Giả: Trán Dát & Lê Ngô Ái Lan
Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:38

Trên vùng đất cao của làng Trúc Lâm, còn một ngôi chùa xưa tựa lưng trên một khoảnh đất khá rộng chừng một mẫu. Trước mặt chùa là cánh đồng ruộng lúa, chảy ven con lạch nhỏ, dòng nước uốn lượn trong xanh. Xa xa kia là dãy đồi bập bọ thoải thoải. Phía Tây Nam là chùa Kim Sơn, nơi đây một thời là Phật Học Viện Phật Giáo đã từng đào tạo nhiều vị tăng tài năng như quý Hòa Tháng Trí Quang, Thích Siêu, Thích Minh, Huyền Quang v.v... Phía Đông Nam là chùa Phật Dược Duyên, nằm thấp trũng sau đồi thông chùa Thiên Má, cạnh dòng sông Bạch Yến.

Tôi nhớ năm xưa, nơi tôi gặp lại ruộng chùa Trúc Lâm đã có từ khi nơi tôi còn bé. Cũng năm Giáp Thìn (1904), vào đời vua Thành Thái năm thứ 16, một kinh hoàng mang tang thương và chết chóc cho bà con đất Thuận Kinh. Cũng Từ Quang Tiến được xây dựng năm 1898, bắc qua sông Hương, với sàn cầu đóng bằng gỗ ván, đã bị cơn bão thổi bay mất ba nhịp. Sau đó cầu mới tu sửa lại và sàn cầu được đúc bê tông, nên có câu ca dao rằng:

“Chợ Đông Ba đem ra ngoài Đồi,

Cầu Từ Quang Tiến đúc lại xi măng.”

Và cũng năm Thìn cũng đã làm cho dân làng Trúc Lâm chịu cảnh hoang tàn, đau thương. Những nhà Phật gia họ, ngôi chùa làng vốn đông đúc, trở thành nơi trú ngụ, che chở cho dân làng nghèo đói.

Cuối Hè năm Quý Tá (1953), một trận lụt lịch sử ở Huế cũng đã làm thiệt hại hàng trăm ngôi nhà và hàng trăm ngôi nhà bị cuốn trôi theo dòng nước lũ. Tang thương bao trùm trên đất Cố Đô và một lần nữa, ngôi chùa làng lại làm nơi trú ngụ và là nguồn cứu đói cho đông đảo dân làng nghèo khổ.

Trước quá khứ, vào năm Ất Dậu (1945), năm ấy, tôi lên 10, tuổi vừa mới khôn ngoan lại mới lớn. Mai là ngày rằm tháng Giêng, Tết Nguyên Tiêu, cả nhà phải ăn chay, lên chùa tụng kinh niệm Phật, cầu nguyện ngày đêm an lành. Chiều rằm hôm đó, lúc nắng vàng đã tắt, đêm xuống, trăng lên, cả nhà chúng tôi chuẩn bị lên chùa. Tiếng chuông chùa ngân nga, vang vọng vào thôn xóm như thúc giục, mời gọi bà con xóm làng đến chùa.

Thu& còn th& d&i, ch& c& m nh&n r&ng ti&ng chuông chùa êm & quá, thân m&n và quen thu&c quá... ti&ng chuông th&t &n t&ng, l&ng đ&ng mãi trong tôi mà nào có hay. Ngay t&i tu&i x& chi&u m&i hi&u r&ng đó là ti&ng chuông th&c t&nh lòng ng& i quay v& b&n giấc. M&i t&i 30, r&m, tôi đ&u theo m& lên chùa su&t quãng đ&i th& u. Cho đ&n khi chi&n tranh x&y ra càng ngày càng kh&c li&t, bà con thôn xóm và gia đình chúng tôi ph&i ch&y t&n c& vào đ&ng Ch&m, n&i đèo heo hút gió đ& tránh bom r&i, đ&n l&c. Th&i gian sau đó, tôi không còn có đ&p đi l& chùa đ&i ánh trăng r&m cùng m& n&a.

Nh&ng năm tháng t&n c&, cu&c s&ng đ&y gian kh&, ph&n n&m n&p lo s& chi&n tranh c&p m&t ng& i thân, làm m& tôi lâm tr&ng b&nh. Tr&c khi lâm chung, m& đ&n dò con cái, “M& ch&ng có gì đ& l&i cho các con. M& ch& có tình yêu th&ng các con và m& mong các con ph&i yêu th&ng, đùm b&c nhau, chăm lo các em còn th& d&i. Sau này dù s&ng n&i đâu, các con nh& v& mái chùa x&a, n&i m& đã g&n bó c& ph&n đ&i, hãy gìn giữ mái chùa &y s&ng mãi.” Đó là &&c nguy&n c&a m& tôi tr&c khi nh& g&t v& cõi Ph&t.

Sau ngày m&t m&, tôi r&i quê lên t&nh ăn h&c, r&i vào đ&i rày đây mai đó. Th&nh tho&ng tôi v& l&i thăm mái chùa làng, tôi l&n theo l&i cũ, đ&m l&i nh&ng k& ni&m ngày x&a, tìm l&i nh&ng hình &nh chính mình vào nh&ng đêm trăng r&m cùng m&, anh ch& em lên chùa l& Ph&t. Quá kh& s&ng đ&y trong tôi, d&ng nh& còn vang v&ng đâu đây ti&ng chuông chùa ngày xa x&a &y th&c t&nh tâm linh, kh&i g&i ngu&n s&ng chánh đ&o đã kh&c sâu vào tâm trí tôi.

R&i bi&n c& 30 Tháng T& năm 1975, ngày đ&nh m&nh c&a đ&t n&c, gia đình chúng tôi r&i b& quê h&ng, làng m&c, ng& i thân đi tìm cu&c s&ng t& do n&i đ&t l&, quê ng& i.

Nh&ng năm tháng tha h&ng, th&nh tho&ng tôi đ&c tin t& quê g&i sang, bi&t đ&c ngôi nhà tăng c&a chùa đã b& cháy t& lâu. Th&y tr& tr&i không còn n&i n&ng t&a. Đ&t đ&i, ru&ng v&n c&a chùa, l&i t&c duy nh&t đ& nuôi chùa t& b&y lâu đã b& chi&m h&u. Dân làng nghèo khó su&t đ&i lam lũ v&i m&nh ru&ng v&n rau, tuy h& không th& r&i xa ngôi chùa, nh&ng l&y gì đ& tu s&a mái chùa x&a? &&c nguy&n c&a h& là mong sao tâm linh có n&i n&ng t&a s&m chi&u vào h&i chuông, ti&ng mõ, vào giá tr& đ&o đ&c đ& làm ng& i. Nh& đ&c đ& bao dung và s& h& tr&i tích c&c c&a Hòa Th&ng L&ng Ph&ng, tr& tr&i chùa Ph&c Duyên. Ngài th&u hi&u đ&c ni&m tin sâu s&c và nhu c&u tâm linh c&a dân làng quê nên vào ngày r&m, m&ng m&t h&ng kh&i v&n còn ph&ng ph&t, câu kinh, nh&p mõ v&n ngân vang su&t nhi&u th&p niên qua.

R i m t hôm chúng tôi v thăm l i mái chùa cũ năm t D u 2005. K ra đã 30 năm dài t ngày b n c ra đi. Chi u nay, đ ng tr c sân chùa làng, lòng th t xót xa, khi nhìn c nh chùa tiêu đi u, v ng l ng, ngôi chánh đi n v i vách t ng, mái ngói đã rêu phong, ng i trăm năm cũ, không còn ai đ g p! Ngoài sân cây mít l u niên đầu còn xanh t t, m con đàn gà rú rít s m hôm không còn n a, giàn b u, giàn bí, v n là ngu n th c ph m hàng ngày c a chùa, cũng không th y đầu ngoài đám c d i. Tôi b c đi r i quay đ u nhìn l i, ngôi chùa làng ch là cái bóng m đ n đ c, tr tr i, mây che ph c b u tr i m đ m chi u nay.

Trên đ ng v , lòng chúng tôi tr ng v ng, mang n ng n i ni m u t , kh c kho i. Nh l i Ph t d y, “V l i ích chúng sanh, vì an l c cho Ch Thiên và loài ng i” làm chúng tôi b ng t nh, nguy n v i lòng c g ng kh c ph c bao n i khó khăn đ mái chùa x a s ng l i, đó là s trông đ i c a m i ng i.

Nh ch Ph t gia h , đ u Xuân M u Tý 2008, đ i gia đình chúng tôi v làng d l an v khánh thành chùa m i đ i trùng tu v i trai đàn ch n t , gi i oan bát đ đ c t ch c. Ngày l nh là m t ngày h i l n c a dân làng và bà con Ph t t bao năm đón ch . Ng i ta c tr m tr , “M y ch c năm r i nay m i th y l i m t trai đàn l n nh ri!”. Nh ng ai còn l u gi ký c tu i th m i th y nh ng ngày cúng cô h n chùa làng là n t ng đ n th nào! Trong giây phút thiêng liêng này, tôi c ng nh có s giao c m gi a ng i s ng và ng i ch t, đúng là cõi âm có “siêu” thì cõi d ng m i “thái”, khi nh ng oan h n c a thiên tai, chi n tranh ly lo n đ c mát m , vong linh thì ng i s ng cũng hòa vui, thân ái và yên n. Tâm linh m r ng làm thăng hoa giá tr s ng, h nh tinh t n t o m m cho duyên lành. Đó là hình nh h nh phúc c a ng i dân làng Trúc Lâm bao đ i s ng quanh ngôi chùa đã kh i d y v i vô vàn hy v ng.

Sau l khánh thành, an v , Th y T Sanh, ng i g n bó ngôi chùa làng nhi u năm đã gi i thi u Th y Hu Vi n v tr trì chùa Trúc Lâm. Th y Hu Vi n tuy là bán th xu t gia nh ng n i ti ng là đ o h nh, đ c đ , khiêm cung. T khi th y v chùa, s m hôm đ u công phu hai th i, hàng đêm đ u vang lên nh ng h i chuông ngân nga s p thôn xóm. Bà con dân làng nô n c đ n chùa t ng kinh, ni m Ph t đồng vui, h n h . Ngày ngày đ n giúp Th y tr ng tr t ru ng v n, lu ng rau, b i chu i, s n khoai xanh t t. Kho nh v n tr c sân chùa đ lo i hoa: mai, lan, cúc, lài, v n th ... muôn màu, muôn s c, các l i đi quanh chùa t m t t, kang trang, c nh quang chùa thêm sinh đ ng, m áp, đàn b câu năm x a nay đã tr v l i, b p l a chùa b p bùng và nh ng tách trà nóng làm m lòng khách th p ph ng l i đ c d n ra... Cũng t nay, nh ng ngày Chúa Nh t hay ngày r m m ng m t, gia đình Ph t T trong đ ng ph c truy n th ng, sinh ho t đ u đ n, màu áo lam chi m tr n sân chùa. Khuôn h i chùa làng càng ngày càng phát tri n trong tinh th n g n bó cùng chung lo Ph t s . Th y tr trì tuy tu i đã ngoài 70 nh ng v n không quên thăm vi ng các c gi a y u, b nh t t, cô đ n. Nh ng gia đình có ng i quá vãng, Th y s n sàng đ n đó lo toan, vi c Ph t s chu toàn v i thi n tâm, mà th y không h có m t đi u ki n gì. B a ăn c a Th y đ m b c, rau d a, t ng chao. Ph t t cúng gì Th y dùng n y, r t gi n d , chân tình. Chùa nghèo nh ng t m lòng Th y không nghèo, Th y nhân h u, luôn m r ng t tâm c u

Chùa Làng Tôi

Tác Giả: Tr&#n D&#t & Lê Ngô Ái Lan

Thứ Hai, 29 Tháng 6 Năm 2009 13:38

ng&#i, giúp đ&#i. Bà con dân làng trong c&#ng đ&#ng nh&# này đ&#u r&#t tin yêu, quý tr&#ng th&#y. Ti&#ng chuông chùa có Th&#y mà đ&#u đ&#n vang lên m&#i s&#m khi sao Mai ch&#a l&#n và m&#i chi&#u khi sao Hôm v&#a m&#c. Ti&#ng chuông phiêu diêu, thanh thoát g&#i tâm h&#n con ng&#i thánh thi&#n tr&# v&#. N&#u ai có đ&#p v&# l&#i C&# Đô, xin hãy ghé thăm ngôi chùa làng Trúc Lâm, c&#a t&# bi luôn r&#ng m&# đón khách th&#p ph&#ng.

Hình &#nh ngôi chùa làng hôm nay đã th&#a &#c nguy&#n c&#a dân làng bao năm thi&#t tha có đ&#c đ&#i s&#ng tâm linh ngày càng phong phú. Dân quê đã bao đ&#i nay n&#ng t&#a vào mái chùa làng nh&# n&#ng t&#a vào Tam B&#o đ&# tu t&#p, có cu&#c s&#ng chánh đ&#o. Ti&#ng chuông s&#m, nh&#p m&# chi&#u h&#ng con ng&#i đ&#n n&#p s&#ng đ&#o lý, văn hóa dân t&#c. Đó cũng là khát v&#ng muôn đ&#i c&#a bà con dân làng t&# ngàn x&#a...

Dù &# xa v&#n d&#m, ngót n&#a vòng trái đ&#t, nh&#ng lòng tôi luôn luôn hoài ni&#m v&# ti&#ng chuông chùa làng, làm tôi b&#i h&#i nh&# v&# quê nhà, nh&# mái chùa Trúc Lâm v&#i &#c v&#ng gi&#n đ&#, m&#c m&#c mà chân thành. Tôi &#c mong sao s&# có thêm nhi&#u ngôi chùa làng nh&# th&# đ&# kh&#p n&#i trên đ&#t n&#c, quê h&#ng mình đêm ngày vang v&#ng ti&#ng chuông ngân, th&#c t&#nh con ng&#i trong cu&#c đ&#i phù du này, giúp h&# b&#t kh&# đau, đ&#o lý b&#t suy đ&#i, xã h&#i b&#t b&#t công, thi&#n nam tín n&# đ&#c s&#ng trong ánh hào quang t&# bi, sáng ng&#i c&#a Đ&#c T&# Ph&#.